

RECYKLÁCIA

STARÝM VECIAM NOVÁ ŠANCA

RECYKLAČNÝ FOND
NOBELOVA 18, 831 02 BRATISLAVA
„starým veciam nová šanca“

Slovenská
poľnohospodárska
a potravinárska komora

KOLOBEH RECYKLÁCIE PAPIERA a MODRÝ KONTAJNER

1. VÝROBKY Z PAPIERA

Papier sa vyrába z vlákien dreva. Drevo sa získava zo stromov, ktoré produkujú kyslík a pomáhajú tak znižovať množstvo CO₂ v atmosfére. Papier sa dá vyrábať aj zo starého papiera, čím ušetríme veľké množstvo stromov a energie. Medzi najbežnejšie papierové výrobky patria: noviny, časopisy, knihy, papierové obaly. Z recyklovaného papiera sa vyrábajú aj tepelné izolácie a prímеси do stavebných hmôt.

2. VZNIK ODPADU

Priemerná slovenská domácnosť vyprodukuje zo všetkých triedených odpadov za rok hmotnostne najviac odpadu z papiera. Správnym vytriedením papiera umožníme jeho ďalšie využitie a z odpadu tak vznikne nový výrobok, ktorý môžeme opäť použiť. Zároveň vytriedením odpadu znížime množstvo komunálneho odpadu.

3. TRIEDENIE ODPADU

Opad z papiera vhadzujeme do modrých kontajnerov, ktoré sú na to určené. Alternatívou sú zberné suroviny, ktoré ponúkajú za vyzbieraný papier finančnú odmenu. Papier sa dá odovzdať aj v zberných strediskách mesta alebo obce.

4. ZVOZ A RUČNÉ DOTRIEDENIE ODPADU

Papierový odpad je pred samotným spracovaním nutné ručne vytriediť podľa požiadaviek jednotlivých odberateľov na jednotlivé druhy – noviny, časopisy, kartón, lepenku a ostatný papier. Každý druh papiera sa totiž inak spracováva. Nevyhnutné je odstrániť aj nežiaduce prímеси, zle vytriedené odpadky.

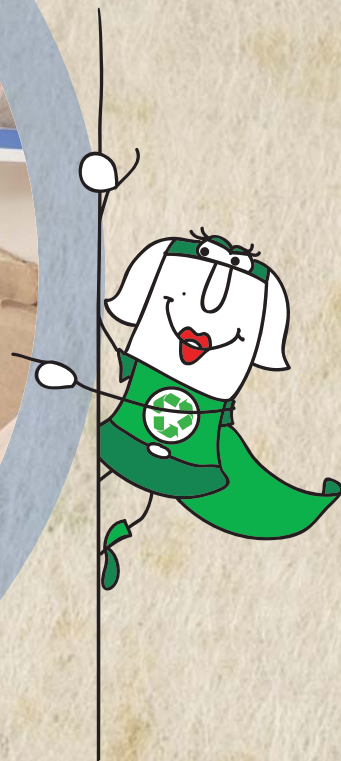
5. RECYKLÁCIA PAPIERA – VÝROBA PAPIERA

Papier sa recykluje v papierňach, kde sa z neho pomocou vody a ďalších prísad opäť vyrábajú papierové výrobky. Podiel papierového odpadu a lepenky tvorí viac ako polovicu surovín používaných na výrobu nového papiera. Zvyšok tvoria celulózové vlákna z dreva vypílených stromov.

Označenie:

PAP / 20 – zvlňený kartón
PAP / 21 – nezvlňený kartón
PAP / 22 – papier

DO MODRÝCH KONTAJNEROV PATRIA:

papierové obaly, krabice, kartóny, noviny, časopisy, kancelársky papier, reklamné letáky, lepenka, knihy bez väzby, papierové obálky (aj s fóliovými okienkami) a ostatný papier akéhokoľvek druhu. Nevadí papier s kancelárskymi sponkami.

DO MODRÝCH KONTAJNEROV NEPATRIA:

mokrý, mastný alebo inak znečistený papier, asfaltový a dechtový papier, použité detské plienky a iné hygienické potreby.

KOLOBEH RECYKLÁCIE SKLA a ZELEŇÝ KONTAJNER

1. VÝROBKY ZO SKLA

Na výrobu skla sa používa čistý kremičitý piesok a ďalšie prísady, ktoré sa tavia v sklárskej peci pri teplote 1 500 °C. Tekutá sklovina sa spracováva fúkaním, lisovaním alebo liatím. Medzi najbežnejšie sklenené výrobky patria: fľaše, zaváraninové sklá, poháre, tabuľové sklo. Z recyklovaného skla sa vyrába aj napr. penosklo, ktoré sa používa ako tepelná izolácia v stavebníctve.

2. VZNIK ODPADU

Sklo tvorí 6-8 % hmotnosti v celkovom množstve komunálneho odpadu. Správnym vytriedením skla umožníme jeho ďalšie využitie a z odpadu tak vznikne výrobok, ktorý môžeme opäť použiť. Zároveň vytriedením odpadu znížime množstvo komunálneho odpadu.

3. TRIEDENIE ODPADU

Odpad zo skla vhadzujeme do zelených kontajnerov, ktoré sú na to určené. Alternatívou sú zberné suroviny, ktoré ponúkajú za vyzbierané sklo finančnú odmenu. Odovzdať sa dá aj v zberných strediskách mesta alebo obce.

4. ZVOZ A RUČNÉ DOTRIEDENIE ODPADU

Veľkou výhodou skla je skutočnosť, že sa môže recyklovať neobmedzený čas. To však platí iba vtedy, keď je správne vytriedené. Preto neoddeliteľnou súčasťou recyklácie skla je špeciálna dotriedňovacia linka, ktorá si ľahko poradí s etiketami a kovovými časťami. Pri výrobe bieleho skla sa nesmie dostať do pece sklo farebné a kovové alebo keramické nečistoty.

5. RECYKLÁCIA SKLA – VÝROBA SKLA

Z upravených črepov sa vyrábajú nové sklenené výrobky, ktoré majú rovnaké fyzikálne, chemické aj hygienické vlastnosti, ako keby boli vyrobené z prírodných surovín. Vyrábajú sa z nich nápojové fľaše, poháre a iné sklenené výrobky. Na výrobu číreho skla je použiteľné iba bezfarebné sklo. Pri výrobe iných farieb skla je použiteľné celé farebné spektrum.

Označenie:

GL / 70 – bezfarebné sklo

GL / 71 – zelené sklo

GL / 72 – hnedé sklo

GL

70

71

72

DO ZELENÝCH KONTAJNEROV PATRIA:

sklenené fľaše napríklad od vína, alkoholických i nealkoholických nápojov, kozmetiky, poháre, sklenené nádoby zo zaváranín, kečupu, marmelád, tabuľové sklo, sklenené črepy, sklo z okuliarov a pod.

DO ZELENÝCH KONTAJNEROV NEPATRIA:

keramika, žiarovky, žiarivky, automobilové sklá, porcelán, zrkadlá, TV obrazovky, drôtované sklo, pokované alebo pozlátené sklo.

KOLOBEH RECYKLÁCIE PLASTOV

a ŽLTÝ KONTAJNER

1. VÝROBKY Z PLASTOV

Na výrobu plastov sa využívajú neobnoviteľné prírodné zdroje ako ropa, zemný plyn, v menšej miere uhlie a obnoviteľný prírodný zdroj, ktorým je biomasa. Medzi najbežnejšie plastové výrobky patria: fľaše, obaly, vrecká, hračky, spotrebný materiál, potreby využívané v domácnosti a predmety, ktoré sú vystavené vplyvom počasia ako okná, kvetináče a pod.

2. VZNIK ODPADU

Plasty tvoria 7-10 % hmotnosti v celkovom množstve komunálneho odpadu. Keď to prerátame na jedného obyvateľa, vyjde nám číslo cca 35 kg ročne. Plasty je možné recyklovať len obmedzene. Správnym vytriedením plastov umožníme ich ďalšie využitie a z odpadu tak vznikne výrobok, ktorý môžeme opäť použiť. Zároveň vytriedením odpadu znížime množstvo komunálneho odpadu.

3. TRIEDENIE ODPADU

Odpad z plastu vhadzujeme do žltých kontajnerov, ktoré sú na to určené. Plasty majú relatívne nízku hmotnosť, ale veľký objem – pred vyhodením ich zašliapnite alebo stlačte. Odovzdať sa dá aj v zberných strediskách mesta alebo obce.

4. ZVOZ A DOTRIEDENIE ODPADU

Na zvoz plastov sa využívajú obvykle rovnaké zvozové autá ako pri ostatných druhoch triedeného odpadu. Môžu byť vybavené lisom. Aj plasty sa pred spracovaním dotriedujú na triediacej linke. Zo zmesi plastov sa ručne vyberajú PET fľaše, fólie, duté plastové obaly, penový polystyrén a zmesový plast.

5. RECYKLÁCIA PLASTOV – VÝROBA PLASTOV

Najrozšírenejší a zároveň najžiadanejší plastový odpad – PET fľaše - sa dotrieduje aj podľa farby. Z vytriedených PET fliaš sa vyrábajú technické či textilné vlákna a z nich potom koberce alebo odevy, výplne zimných búnd a spacích vakov. Plastové vrecká, fólie alebo plastové tašky slúžia prevažne na výrobu nových fólií.

Označenie:

PET / 1 – polyetyléntereftalát

HDPE / 2 – polyetylén veľkej hustoty

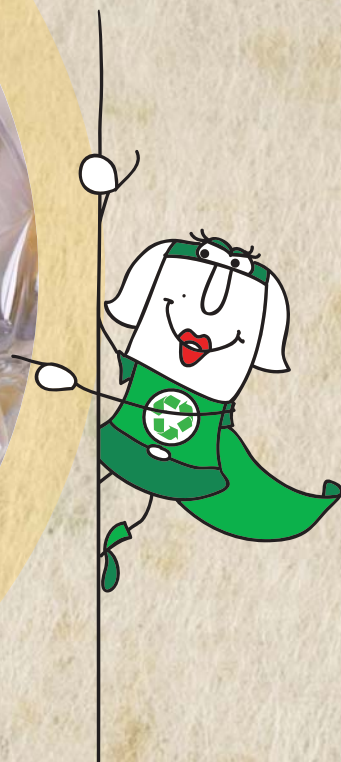
PVC / 3 - polyvinylchlorid

LDPE / 4 – polyetylén malej hustoty

PP / 5 – polypropylén

PS / 6 – polystyrén

DO ŽLTÝCH KONTAJNEROV PATRIA:

plastové fľaše od nápojov, tégliky, plastové vrecká, fólie, plastové tašky, obaly od pracích, čistiacich a kozmetických prípravkov, rôzne obaly z potravín, obaly z CD diskov, penový polystyrén a ďalšie výrobky z plastov.

DO ŽLTÝCH KONTAJNEROV NEPATRIA:

mastné obaly so zvyškami potravín alebo čistiacich prostriedkov, obaly od nebezpečných látok ako napr. motorových olejov, chemikálií, farieb, plasty znečistené zeminou, guma a pod.

KOLOBEH RECYKLÁCIE KOVOV a ČERVENÝ KONTAJNER

1. VÝROBKY Z KOVOV

Medzi kovové obaly, s ktorými sa najčastejšie stretávame v domácnosti, patria obaly zo železa a ocele a ich zliatin ako uzávery, konzervy, plechovky a pod. a obaly z hliníka a zliatin, ktoré sú ľahké a tvarovateľné a používajú sa na výrobu konzerv, fólie, dóz, obalových a ochranných materiálov pre nápoje, hliníkovej fólie pre žuvačky, kávu, keksy, čokoládové tyčinky a pod.

2. VZNIK ODPADU

Kovy sa používajú v každom odvetví priemyslu. Veľké zastúpenie majú aj v potravinárskom priemysle, kde sa z kovového odpadu vyrába obalový materiál. Kovy tvoria 3-4 % komunálneho odpadu a delia sa na jednotlivé druhy. Najväčší podiel z kovov v obaloch má hliník. Recykláciou kovov umožníme ich ďalšie využitie a z odpadu vzniknú výrobky, ktoré môžeme opäť použiť. Zároveň vytriedením odpadu znížime množstvo komunálneho odpadu.

3. TRIEDENIE ODPADU

Pri separácii kovov máme na mysli triedenie kovov, ktoré sú pri zakúpení výrobkov použité ako baliace materiály. Po skončení potraviny je vhodné kovové obaly (napríklad od nápojov) zmenšiť, čím ušetríme miesto v zbernej nádobe. Výhodou kovov je, že termickými technológiami recyklácie neprekáža prípadné znečistenie baleným tovarom.

4. ZVOZ A RUČNÉ DOTRIEDENIE ODPADU

Dotriedené kovové odpady putujú do hút, kde sa pretavia.

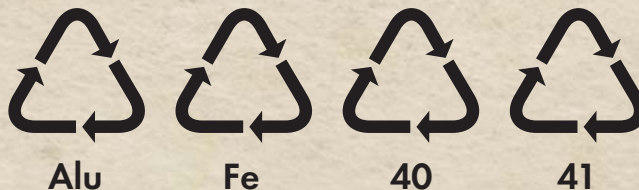
5. RECYKLÁCIA KOVOV – VÝROBA KOVOV

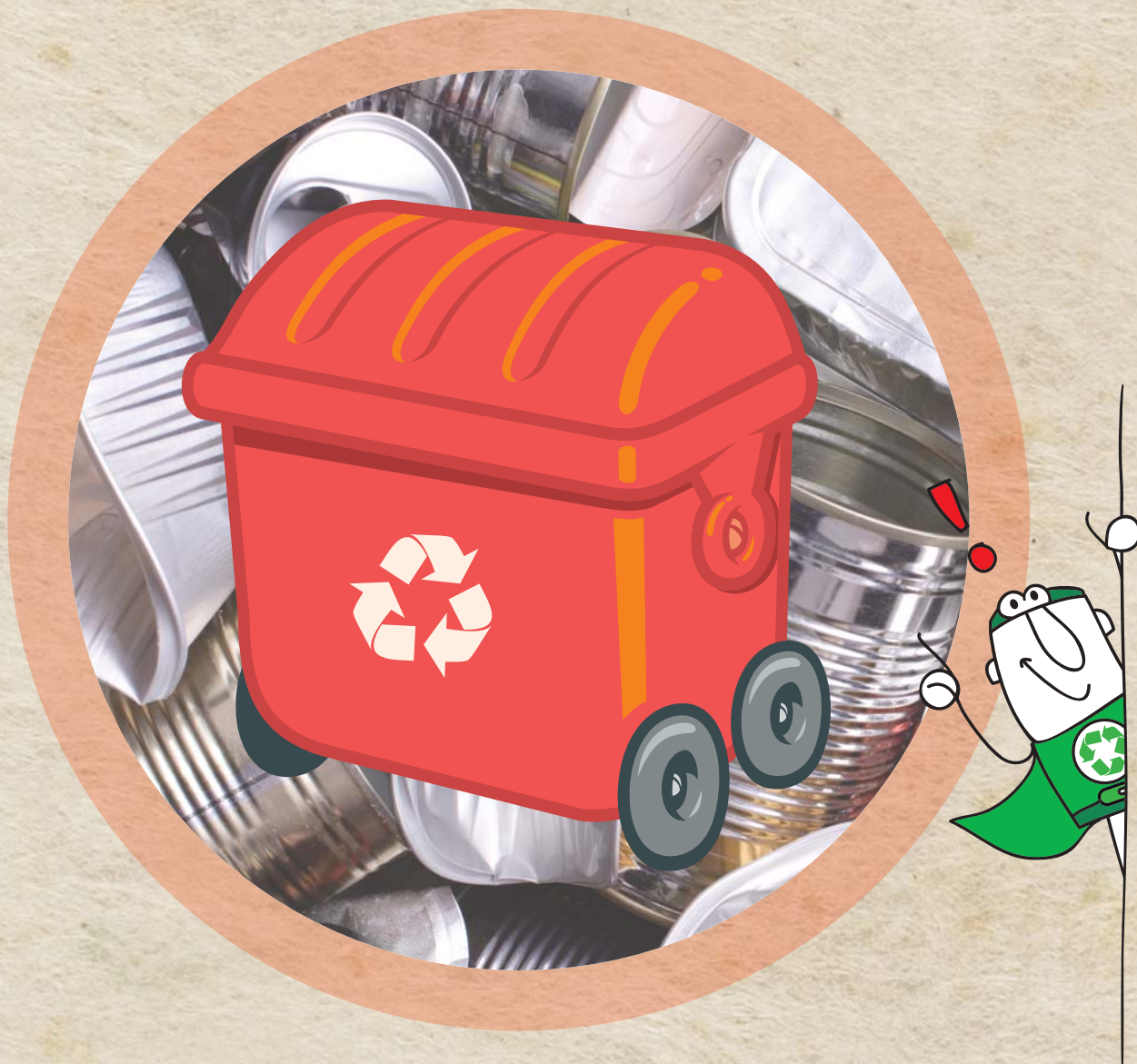
Technológie triedenia, strihania, lámania, lisovania, briketovania, drvenia a podobne vedú k úprave kovového odpadu. Kovový odpad je tradičným zdrojom surovín v hutníctve. Široké uplatnenie majú vytriedené oceľové zliatiny. Pri recyklácii vznikajú z kovu opäť kovové výrobky.

Označenie:

FE / 40 – oceľ

ALU / 41 – hliník

DO ČERVENÝCH KONTAJNEROV PATRIA:

kovové obaly, konzervy, kovové výrobky a súčiastky, alobal, nápojové plechovky a pod.

DO ČERVENÝCH KONTAJNEROV NEPATRIA:

kovové obaly zložené z viacerých obalových materiálov, napr. obaly od zubnej pasty.

KOLOBEH RECYKLÁCIE VIACVRSTVOVÝCH KOMBINO- VANÝCH MATERIÁLOV a ORANŽOVÝ KONTAJNER

1. VÝROBKY Z VIACVRSTVOVÝCH KOMBINOVANÝCH MATERIÁLOV

Viacvrstvé kombinované materiály sa vyrábajú z vrstiev niekoľkých rôznych materiálov, z ktorých každý plní určitú funkciu – papier dáva obalu pevnosť a tvar, polyetylén neprepúšťa vodu a mikroorganizmy, hliník chráni obsah obalu pred slnečným žiarením.

2. VZNIK ODPADU

Recyklovať viacvrstvé kombinované materiály je nákladné a technicky náročné. Správnym vytriedením viacvrstvových kombinovaných materiálov umožníme ich ďalšie využitie a z odpadu tak vznikne výrobok, ktorý môžeme opäť použiť. Zároveň vytriedením odpadu znížime množstvo komunálneho odpadu.

3. TRIEDENIE ODPADU

Odpad z viacvrstvových kombinovaných materiálov vhadzujeme do oranžových kontajnerov, ktoré sú na to určené. Pri triedení je vhodné zbaviť obaly zvyškov nápojov (prepláchnutie minimálnym množstvom vody) a stlačiť.

4. ZVOZ A DOTRIEDENIE ODPADU

V niektorých mestách sa viacvrstvé kombinované materiály triedia osobitne v oranžových kontajneroch, inde spoločne s papierom alebo plastom. Neskôr sa od plastov alebo papierov ručne triedia na dotriedňovacích linkách.

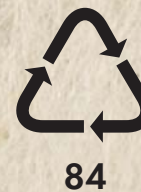
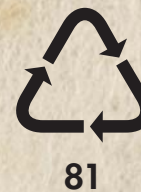
5. RECYKLÁCIA VIACVRSTVOVÝCH KOMBINOVANÝCH MATERIÁLOV – VÝROBA VIACVRSTVOVÝCH KOMBINOVANÝCH MATERIÁLOV

Viacvrstvé kombinované materiály sú dobre recyklovateľným materiálom. Recyklujú sa dvomi spôsobmi: mokrou cestou na tzv. nasávanú kartonáž a suchou cestou na dosky podobné drevotrieske. Vyrábajú sa z nich plnohodnotné výrobky - napríklad stavebná izolácia, palety, noviny, zošity, lepenkové krabice a pod.

Označenie:

81 – papier a kartón/plasty

84 – papier a kartón/plasty/hliník

DO ORANŽOVÝCH KONTAJNEROV PATRIA:

viacvrstvové obaly od ovocných štiav, vína, mlieka a mliečnych výrobkov, omáčok, avivážnych prostriedkov a pod.

DO ORANŽOVÝCH KONTAJNEROV NEPATRIA:

viacvrstvové obaly od kávy, polievok, pudingov, práškového cukru, korenín, kakaového prášku a pod.

**Ak sa už vec nedá znovu používať,
mala by prejsť systémom
triedeného zberu a zhodnotením.**

- ▶ Oproti likvidácii ušetrí prírodné zdroje, energiu, zníži množstvo odpadu.
- ▶ Recykláciou materiálov sa ušetrí 3 - 5 násobne viac energie ako môžeme získať spaľovaním.
- ▶ Recykláciou šetríme neobnoviteľné prírodné zdroje surovín.
- ▶ Pravidelným separovaním znížime náklady na zneškodňovanie odpadov.
- ▶ Zhodnocovaním odpadov predĺžime životnosť skládok.
- ▶ Recyklovaním znížime nebezpečenstvo kontaminácie povrchových a podzemných vôd, pôdy a ovzdušia.

SEPARÁCIA je základným predpokladom RECYKLÁCIE.

Mýty o odpadoch

1. ŠKODA TRIEDIŤ, AJ TAK SA TO SYPE NA JEDNU KOPU.

Po roztriedení sa už jednotlivé materiály nikdy nemiešajú dohromady.

2. JE TO IBA MÓDNY VÝSTRELOK.

Odpad sa triedi od nepamäti. Triediť odpad nie je módný výstrelok ale spoločenská zodpovednosť.

3. NA TRIEDENIE SOM UŽ STARÝ.

Triedenie odpadu sa týka každého jednotlivca, mladého i v staršom veku. Je to niečo, čím môžeme prispieť budúcim generáciám pri ochrane a zachovaní zdravého životného prostredia.

4. MÁLOKTO TRIEDI.

Až 95 % Slovákov považuje triedenie odpadu za dôležité. 67 % Slovákov odpad aktívne triedi.

5. KTO TRIEDI ODPAD, MUSÍ CHODIŤ ČASTEJŠIE KU KONTAJNEROM.

Triedením sa produkcia odpadu v domácnosti nezvyší, práve naopak. Nemusíme preto chodiť častejšie ku kontajnerom.

6. TRIEDENIE ZABERIE VEĽA MIESTA V DOMÁCNOSTI.

Záleží na každom z nás ako si doma triedenie zariadime. Nemusíme na to kupovať žiadne špeciálne koše alebo nádoby.